

Věc C-760/23 [Šanov] ⁱ**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

8. prosince 2023

Předkládající soud:

Rajonen sad Plovdiv (Okresní soud v Plovdivu, Bulharsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

28. září 2023

Žalobkyně:

„EVN Bulgaria Toplofikacija“ EAD

Žalovaný:

OZ

Předmět původního řízení

Žaloba na zaplacení dodávek tepelné energie do bytu

Předmět a právní základ předběžné otázky

Slučitelnost vnitrostátního ustanovení o výpočtu spotřeby tepla v bytovém domě ve společném vlastnictví s články 101, 107 a 169 SFEU, článkem 13 směrnice 2006/32 a čl. 9 odst. 3 směrnice 2012/27; právní základ: článek 267 SFEU.

Předběžné otázky

- 1) Brání čl. 9 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES, jakož i článek

ⁱ Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádného z účastníků řízení.

169 SFEU úhradě nákladů na tepelnou energii vyzařovanou z distribučního zařízení budovy, pokud schodiště a chodby budovy nejsou vybaveny radiátory?

- 2) Brání čl. 9 odst. 3 směrnice 2012/27/EU a článek 169 SFEU tomu, aby provozovatel dálkového vytápění měl na základě vnitrostátního ustanovení možnost požadovat úhradu za spotřebu tepla z distribučního zařízení budovy, pokud se množství tepelné energie vypočítá podle vzorce vypracovaného správcem, přičemž tento vzorec
- zavádí faktor k určení podílu instalovaného výkonu distribučního zařízení budovy na celkovém výkonu otopné soustavy, aniž je jasné, jak se tento faktor určí;
 - vychází z instalovaného výkonu distribučního zařízení budovy, přičemž není zohledněno, jaké výkony jsou skutečně instalovány;
 - nebere v úvahu teplotu nosiče tepla v distribučním zařízení budovy;
 - vychází z toho, že distribuční zařízení budovy je vždy provozováno s plným výkonem;
 - nepřihlíží ke specifickému způsobu fungování různých druhů otopných soustav (v projednávané věci Tichelmann) a jejich fungování považuje za rovnocenné;
 - automaticky vychází z průměrné teploty 19 °C pro obytné budovy ve společném vlastnictví?
- 3) Brání čl. 9 odst. 3 směrnice 2012/27 a článek 169 SFEU tomu, aby provozovatel dálkového vytápění měl na základě vnitrostátního ustanovení možnost požadovat úhradu za spotřebu tepla na teplou vodu, pokud se množství tepelné energie vypočítá podle vzorce vypracovaného správcem, přičemž tento vzorec nebere v úvahu, na jakou teplotu se teplá voda musí zahřát a dodat účastníkům resp. jaká tepelná energie je nezbytná k tomuto zahřátí, a nezohledňuje, kolik metrů krychlových teplé vody účastníci spotřebovali, a při jehož použití je vždy zajištěno, že v zimní topné sezóně je účtováno dvojnásobné množství vody v porovnání s létem?
- 4) Brání článek 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES ze dne 5. dubna 2006 o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS, čl. 9 odst. 3 směrnice 2012/27, jakož i článek 169 SFEU tomu, aby provozovatel dálkového vytápění měl na základě vnitrostátního ustanovení možnost požadovat úhradu za spotřebu tepla z distribučního zařízení bytového domu ve společném vlastnictví poměrně k vytápěnému objemu bytů na základě půdorysu, aniž zohlední skutečně předané množství tepelné energie odpovídající technické kapacitě topných zařízení v příslušném bytě?

Je pro odpověď na tuto otázku relevantní, že podle vnitrostátního ustanovení je tepelná energie distribučního zařízení budovy součástí algoritmu výpočtu konečné částky, kterou uživatelé musí uhradit za teplo celkem (součet částek za tepelnou energii předanou z distribučního zařízení budovy, vytápění a teplou vodu), přičemž se částka, která musí být uhrazena za vytápění bytu, vypočte z rozdílu mezi celkovou energií potřebnou na vytápění (menšenec) a součtem tepelné energie z distribučního zařízení budovy, tepelné energie vyzařované z radiátorů ve společných prostorách budovy a tepelné energie na teplou vodu (menšitel)?

- 5) Porušuje vnitrostátní ustanovení, podle kterého spotřebitelé za dodávky tepelné energie, která je předávána z distribučního zařízení budovy, platí v poměru k vytápěnému objemu bytů podle půdorysu bez ohledu na skutečné množství tepla dodávaného do jednotlivých bytů, zákaz zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 101 SFEU a zákaz poskytnutí nepřipustné státní podpory podle článku 107 SFEU[?]

Předpisy unijního práva a judikatura

Článek 101 odst. 1, čl. 107 odst. 1 a článek 169 odst. 1 SFEU

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES ze dne 5. dubna 2006 o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS, článek 13

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES, body 64 a 65 odůvodnění, čl. 9 odst. 1 a 3, článek 10

Vnitrostátní právní předpisy

Zákon za energetikata (energetický zákon), čl. 38a odst. 1, čl. 38b odst. 1, čl. 125 odst. 3, čl. 139 odst. 1, čl. 140 odst. 1, články 140a, 141, 142, 150; § 1 body 1, 16, 27, 37, 38, 39, 50, 57 a 58 doplňujících ustanovení

Naredba za toplosnabdjavaneto (nařízení o zásobování dálkovým teplem) č. 16–334 ze dne 6. dubna 2007, čl. 38 body 1, 2 a 3, čl. 49 odst. 1 až 4, čl. 51 odst. 1 a 2, čl. 52 odst. 1 až 8, články 57, 58; § 1 body 1, 2a, 3, 8, 12, 13a doplňujících ustanovení, jakož i § 2 a § 3 přechodných a závěrečných ustanovení; příloha k čl. 61 odst. 1 tohoto nařízení s nadpisem „Způsob výpočtu pro rozdělení spotřeby tepelné energie v obytných domech ve společném vlastnictví“.

Pokazateli za kačestvoto na toplosnabdjavaneto (indikátory kvality dodávek tepelné energie), které dne 30. září 2004 schválila Státní regulační komise pro energii a vodu (Daržavna komisija za energijno i vodno regulirane)

Metodika na Daržavnata komisija za energijno i vodno regulirane za opredeljane na dopustimite razmeri na tehnologičnite razchodi na toplinna energia pri prenos na toplinna energia (metodika Státní regulační komise pro energie a vodu ke stanovení přípustného vyměření technologických nákladů na tepelnou energii při jejím přenosu)

Stručný popis skutkového stavu a řízení

- 1 Žalobkyně tvrdí, že má licenci jako dodavatel energií ve smyslu energetického zákona na výrobu a prenos tepelné energie do výměňkových stanic budov za účelem vytápění a zásobování teplou vodou.
- 2 Žalovaný je vlastníkem vytápěného bytu a jako zákazník je povinen platit žalobkyni měsíční částky za dodávky tepla v souladu s jejími všeobecnými obchodními podmínkami.
- 3 Žalobkyně dodala v období od 1. května 2018 do 31. října 2020 tepelnou energii v hodnotě 519 Leva (BGN), která nebyla zaplácena. Z důvodu prodlení s platbou za období od 3. července 2018 do 5. dubna 2021 jsou dluženy rovněž úroky ve výši 78,20 BGN.
- 4 Vzhledem k tomu, že žalovaný výše uvedené částky nezaplatil, domohla se žalobkyně platebního rozkazu, proti kterému ale žalovaný podal odpor, takže žalobkyně byla podle vnitrostátního práva nucena domáhat se své pohledávky žalobou dotčenou v projednávané věci.
- 5 Žalovaný pohledávku popírá, včetně skutečného využití tepelné energie, správnosti vyúčtované a rozdělené energie, vhodnosti měřičů a funkčnosti výměňkové stanice, řádného vedení účetních záznamů a výše uplatňovaných částek.
- 6 Má za to, že vzorec, který se používá k výpočtu tepelné energie pro distribuční zařízení budovy, porušuje unijní právo. V bytě v dotčeném období ve skutečnosti nedocházelo k žádné spotřebě tepla, protože otopná tělesa nebyla schopná toto teplo předávat, uvedené částky proto nedluží.
- 7 Soud si vyzádal technický posudek, v němž znalec zejména konstatoval, že
 - v dotčeném období byla výměňková stanice v provozu,
 - společný měřič tepla na výměňkové stanici a jeho čidla byly řádně instalovány, přičemž počet a instalace měřičů ve výměňkové stanici vyhovovaly požadavkům,
 - použité měřiče tepla byly co do typu přípustné, kalibrované a vhodné pro komerční měření,

- množství tepelné energie dodané do výměňkové stanice na začátku každého měsíce bylo měřeno měřičem tepla, přičemž naměřené hodnoty byly odečteny vždy v 0.00 hod. prvního dne v měsíci
- z odečteného množství byly odpočteny technologické náklady a rozdíl byl rozdělen mezi všechny uživatele,
- rozdělení bylo provedeno řádně a v souladu s požadavky stanovené metody.

8 Pro doplnění ovšem znalec uvedl následující:

- Výměňková stanice byla ve špatném stavu a množství tepelné energie vypočtené dodavatelem tepla, které mělo být ve výměňkové stanici spotřebováno, nemůže být v pořádku;
- Měřiče tepla ve výměňkové stanici byly při instalaci zapečetěny a při pozdější demontáži byly nalezeny v nezapečetěném stavu, což je nepřipustné, protože to umožňuje manipulace měřiče;
- Množství energie na vytopení jednoho krychlového metru určené dodavatelem nemůže být fyzikálně v pořádku a je příliš vysoké;
- Vzorec, který dodavatel používá pro své výpočty, vychází z výkonu zařízení za teplot, které ve skutečnosti nejsou dosahovány. To znamená, že vychází z toho, že zařízení je provozováno s maximálním výkonem.
- Přidělené množství nelze v této konkrétní nemovitosti spotřebovat.

9 Znalec konstatoval, že výpočty podle uvedené metody vedou ve výsledku k tomu, že uživatelé, kteří žádnou tepelnou energii nespotebují, se svými platbami podílejí na částkách, které dluží ti uživatelé, kteří tepelnou energii spotřebovávají, protože faktury uživatelů, kteří teplo nespotebují, obsahovaly část dlužených nákladů za tepelnou energii potřebnou k vytápění.

10 Účastníci řízení zjištění znalce nezpochybnili.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

11 Žalovaný v plném rozsahu napadá způsob výpočtu spotřeby tepelné energie a tvrdí, že vnitrostátní ustanovení není v souladu s požadavkem unijního práva, aby spotřebitelé platili za svou skutečnou spotřebu energie.

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

12 Hlavní otázky v projednávané věci se týkají přípustnosti výpočtu spotřeby tepla metodou, kterou stanoví vnitrostátní právní předpisy. Některé faktory, které jsou

používány při výpočtu skutečné spotřeby tepla, vyvolávají u předkládajícího soudu pochybnosti.

- 13 Podle názoru předkládajícího soudu je použitý vzorec nejasný a uživateli, který ve svém bytě nespoteřevává žádnou energii na vytápění, ukládá povinnost zaplatit za přenos energie k dalším uživatelům. Vzorec pro výpočet tepla předávaného distribučním zařízením budovy zahrnuje hodnoty vycházející z technických parametrů zařízení bez toho, aby vzaly v úvahu, zda otopné systémy budou skutečně za těchto technických podmínek provozovány a za jakých podmínek systémy skutečně provozovány jsou. Zohledněny nebyly ani individuální charakteristiky budovy nebo její tepelné a konstrukční zvláštnosti.
- 14 Podle čl. 9 odst. 3 směrnice 2012/27 lze, pokud není možné množství spotřeby energie přesně určit, případně zavést transparentní pravidla a tato pravidla obsahují pokyny týkající se způsobu rozdělování nákladů na teplo nebo teplou vodu využitých:
 - a) jako užitková teplá voda;
 - b) jako teplo vyzařované z distribučních zařízení v budově a k vytápění společných prostor (v případě, že schodiště a chodby jsou vybaveny radiátory);
 - c) k vytápění bytů.
- 15 Podle vzorce stanoveného v bulharském právu, musí všichni spotřebitelé, kteří energii na vytápění nevyužívají, platit částky, které platí ti, kteří topení používají.
- 16 Předkládající soud ve svých úvahách přihlíží i ke zjištění znalce, že skutečný výkon neodpovídá instalovanému topnému výkonu budovy. V projednávané věci z předloženého projektu otopného systému vyplývá, že výrobce sám určil výkon na základě parametrů (teplota horké vody 95 °C, teplota vytékající vody 70 °C a okolní teplota 20 °C), které v praxi nejsou splněny. Výkon otopné soustavy tedy není takový, jak byl definován technickými parametry, protože otopná soustava za těchto technických podmínek ve skutečnosti není provozována.
- 17 Předkládající soud upozorňuje na skutečnost, že otopná tělesa s hodnotou „nula“ nejsou odečítána. Je-li těleso vybaveno termostatickým ventilem, může každý uživatel dodávku tepla do tohoto tělesa přerušit, pokud si to přeje. Není známo a nelze předvídat, kdo a kdy přeruší dodávku tepla do otopných těles, což může podstatně snížit skutečný výkon, s nímž je otopný systém provozován.
- 18 Rovněž není jasné, proč se předpokládá, že průměrná teplota v bytovém domě ve společném vlastnictví je 19 °C, zatímco se při dimenzování soustavy vycházelo ze 20 °C. Kromě toho nebylo přihlédnuto k materiálu potrubí a jeho topným parametrům.